وزارت آموزش و پرورش **اداره کل آموزش و پرورش استان چهارمحال و بختیاری** **مدیریت آموزش و پرورش شهرستان کیار** **دبیرستان دخترانه عترت خراجی**	**بسمه تعالی** **امتحان پایانی نوبت دیماه سال تحصیلی (۱۴۰۳-۱۴۰۲)**		تاریخ امتحان: .../۱۰/۱۴۰۲
	نام:		ساعت شروع: ...صبح
	نام خانوادگی:		مدت امتحان:۷۵ دقیقه
	امتحان درس:علوم و فنون ادبی ۳		:نمره به عدد: نمره به حروف
	نام و نام خانوادگی طراح سوال:فریبا هاشم زاده		امضای مصحح
پایه: دوازدهم	**رشته : علوم انسانی**	**تعداد سوالات:۲۳**	**تعداد صفحات:۴**

مهر آموزشگاه

ردیف	متن سوالات صفحه یک	بارم
۱	**تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)** **عبارات درست را با(ص) ونادرست را با (غ) مشخص نمایید.** **الف- پرچمدار بازگشت ادبی ،صبای کاشانی است .** **ب- مجله بهار که نشریه ادبی محسوب می شد، با مدیریت ملک الشعرای بهار به عرصهٔ ظهور رسید.( )** **پ- فن ترجمه از عوامل موثردر رشد آگاهی و تحول اندیشهٔ ایرانیان در سالهای قبل از مشروطه بود( )** **ت-نشاط اصفهانی ،فروغی بسطامی و مجمر اصفهانی به قصیده سرایی به سبک خراسانی پرداختند.()**	۱
۲	**نام نویسندگان آثار زیر را بنویسید.** **الف-شمس و طغرا:..... ب-داستان باستان:.....**	۰/۵
۳	**جاهای خالی را پر کنید.** **الف-مهم ترین اثر عشقی نمایش نامهٔ منظوم ..... است.** **ب-ازنمونه های اشعار انتقادی نسیم شمال ..... است.**	۰/۵
۴	**کوتاه پاسخ دهید :** **الف- احیا کننده نثر فارسی کیست؟.....** **ب-اولین و تنهاترین کتاب تاریخی دورهٔ مشروطه نوشتهٔ کیست؟ :.....** **پ- تنها نمونهٔ نمایشنامهٔ فارسی توسط چه کسی نوشته شد؟ .....** **ت-اثری از صبای کاشانی که به تقلید از بوستان نوشته شده است ؟.....**	۱
۵	**هر کدام از موارد زیر مربوط به کدامیک از سطح های سبک شناسی دورهٔ بیداری است با خطی به هم وصل کنید؟** **جزئی نگری و عینیت گرایی** — **سطح زبانی** **توجه به قالب های قصیده و مثنوی** — **سطح فکری** **سطح ادبی**	۰/۵
۶	**بیت زیر را در قلمرو ادبی بررسی نمایید .(یک مورد)** **گریه را به مستی بهانه کردم / شکوه ها ز دست زمانه کردم** **آستین چو از چشم بر گرفتم / سیل خون به دامان روانه کردم**	۰/۲۵

www-kanoon.ir

۷	**یک ویژگی بیت زیر، از ادیب الممالک فرهانی را بنویسید.** **جنگ ننگ است در شریعت من / جز پی پاس دین و حفظ وطن**	۰/۲۵
۸	موسیقی شعر(۶ نمره) **وزن بیت های زیر را بنویسید ، پس از آن مقایسه کنید کدام بیت وزن همسان و کدام یک ناهمسان است؟** **الف-ای نام تو بهترین سرآغاز / بی نام تو نامه کی کنم باز** **وزن:** **ب-راه دهید یار را آن مه ده چهار را / کز رخ نور بخش او نور نثار می رسد** **وزن:** **مقایسه:**	۱/۵
۹	**در کدام یک از تقطیع های زیر، به صورتی که بین دو هلال تقطیع شده است، حذف همزه صورت گرفته است ؟** **الف-شور انگیز : ((_ U _ _ U** **ب- غم انگیز ((U _ _ U**	۰/۲۵
۱۰	**تقطیع نمونه های زیر، به صورتی که بین دو هلال تقطیع شده است، با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد ؟نوع آن را بنویسید.** **الف- شب و روز)) U _ _ U** **ب – کمان ابرویش) U _ U _ U_**	۱
۱۱	**برای بیت زیر، کدام وزن ترجیح دارد؟ چرا؟** **گل در بر و می در کف و معشوق به کام است / سلطان جهانم به چنین روز غلام است** **الف- مستعل مستفعل مستفعل فع لن** **ب- مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن**	۰/۵
۱۲	**واژه" در عالم "را با حذف همزه تقطیع هجایی کنید .**	۰/۷۵
۱۳	**نشانه های هجایی بیت زیر را به دو صورت برش بزنید؛ پس از تعیین هجا های آوایی، وزن هر یک را بنویسید.** **– آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است / با دوستان مروت با دشمنان مدارا**	۲

www-kanoon-ir

۱۴	زیبایی شناسی (۶نمره) **در شعر زیر زیبایی و تناسب معنوی در شعر چگونه ایجاد شده است ؟** **بیستون کندن فرهاد نه کاری است شگفت / شور شیرین به سر هر که فتد، کوهکن است.**	۰/۵
۱۵	**در ابیات زیر آرایه های مراعات نظیر- متناقض نما -تلمیح و تضمین را مشخص نمایید .** **الف- کرده ام توبه به دست صنم باده فروش / که دگر می نخورم بی رخ بزم آرایی** **ب-خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم / کز نسیمش" بوی جوی مولیان آید همی"** **ج-چون در این میدان نداری دست و پایی همچو گوی / اختیار سر به زلف همچو چوگانش گذار** **د- افتد اگر گذار خلیل اندر آن مقام / قربان کند دوباره پسر در منای توس**	۱
۱۶	**در کدام بیت آرایۀ تلمیح وجود دارد؟ تلمیح موجود در آن را توضیح دهید.** **الف-شده انتظارم از حد ،چه شود ز در درآیی / "ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی"** **ب-آسمان بار امانت نتوانست کشید / قرعه کار به نام من دیوانه زدند**	۱
۱۷	**باتوجه به بیت " ای شاهد افلاکی در مستی و در پاکی / من چشم تو را مانم ، تو اشک مرا مانی"** **الف- لف ۱ و نشر ۲ کدام کلمات هستند؟** **ب- نوع لف ونشر را بنویسید.**	۱
۱۸	**در بیت زیر متناقض نما و تضاد را مشخص کنید.** **الف- من به نظر قطره به معنی یمم** **ب- ابرگاه از باد جمع وگه پریشان می شود.** **پ-ز کوی یار می آید نسیم باد نوروزی / از این باد ار مددخواهی چراغ دل برافروزی** **ت-اگرت سلطنت فقر ببخشند ای دل / کمترین ملک تو از ماه بود تا ماهی**	۱
۱۹	**درستی یا نادرستی هر گزینه را با توجه به بیت زیر مشخص نمایید.** **"چون جواب احمق آمد خامشی / این درازی در سخن چون می کشی"** **الف-دراین بیت تلمیح به کار رفته است.۰/۲۵درست نادرست** **ب- آرایۀ تضمین در این بیت به کار رفته است. ۰/۲۵درست نادرست**	۰/۵
۲۰	**در بیت " با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت"** **الف- بین کدام کلمات مراعات نظیر وجود دارد؟** **ب- تلمیح موجود در بیت را مشخص کرده و توضیح دهید.**	۱

www-kanoon.ir

	نقد و تحلیل نظم و نثر(۴ نمره)	
۲۱	**سرودۀ زیر از عارف قزوینی را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید.** **"از اشک همه روی زمین زیر و زبر کن / مشتی گرت از خاک وطن هست، به سر کن "** **" غیرت کن و اندیشۀ ایام بتر کن / اندر جلو تیر عدو سینه سپر کن"** **الف- یک آرایۀ ادبی در شعر بالا مشخص کنید .** **ب-این شعر را از دیدگاه فکری بررسی نمایید.** **ج- دربیت اول، واژه های قافیه را بنویسید.** **د- دو ویژگی زبانی این نوشته را بیابید و بنویسید.**	**۲**
۲۲	**متن زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید.** **"ننه،هان ! این زمین روی چیه ؟روی شاخ گاو؟روی ماهی، ماهی روی چیه،؟روی آب ، آب روی چیه؟ وای وای !** **الهی روده ات ببره،چقدر حرف می زنی؟! حوصله ام سر رفت ! آفتابه لگن شش دست ،شام وناهار هیچی"** **الف- از ویژگی کاربرد زبان محاوره ای یک نمونه دراین شعر بیابید.** **ب- یک کنایه دراین نوشته بیابید که به شیوۀتمثیل رایج است .**	**۰/۵**
۲۳	**شعر زیر را بخوانید و با توجه به آن به سؤالات پاسخ دهید؟** **آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی / دست خود زجان شستم از برای آزادی..** **در محیط طوفان زا ، ماهرانه در جنگ است / ناخدای استبداد با خدای آزادی** **فرخی زجان و دل می کند در این محفل / دل نثار استقلال جان فدای آزادی** الف- دو ویژگی" زبانی" برای شعر فرخی بنویسید؟ **ب-یک نمونه" تضاد "در شعر فرخی نشان دهید؟** **ج-" سرایندۀ شعر" از شاعران کدام دوره است؟** **د-" ستایش و بزرگداشت آزادی "جز کدام یک از ویژگی های سبکی شعر است؟ (زبانی ادبی فکری** **پیروز باشید.**	**۱/۵**